

Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2022

România

Despre DESI

Începând din 2014, Comisia Europeană a monitorizat progresele înregistrate de statele membre în domeniul digital și a publicat rapoarte anuale privind Indicele economiei și societății digitale (DESI). În fiecare an, rapoartele includ profiluri de țară, care ajută statele membre să identifice domeniile de acțiune prioritară, precum și capitole tematice care oferă o analiză la nivelul UE în principalele domenii de politică digitală. Indicele DESI clasifică statele membre în funcție de nivelul lor de digitalizare și analizează progresele relative înregistrate de acestea în ultimii cinci ani, ținând seama de punctul lor de plecare.

Comisia a ajustat DESI pentru a-l alinia la cele patru puncte cardinale prevăzute în propunerea Comisiei de decizie de instituire a programului „[Calea către deceniul digital](#)”, aflată în prezent în stadiu de negociere de către Parlamentul European și Consiliu. Propunerea stabilește obiective la nivelul UE care trebuie atinse până în 2030 pentru a realiza o transformare digitală cuprinzătoare și durabilă în toate sectoarele economiei. Dintre indicatorii DESI 2022, 11 măsoară obiectivele stabilite în deceniul digital. În viitor, DESI va fi aliniat și mai îndeaproape la deceniul digital, pentru a se asigura că toate obiectivele sunt discutate în rapoarte.

În prezent, digitalizarea în UE nu este uniformă, deși există semne de convergență. În timp ce liderii au rămas aceeași, un grup substanțial de state membre se grupează în jurul mediei UE. Este important de remarcat faptul că majoritatea statelor membre care au avut un nivel mai scăzut de digitalizare în urmă cu cinci ani progresează într-un ritm mai rapid decât restul statelor, ceea ce indică o convergență generală în domeniul digital în UE.

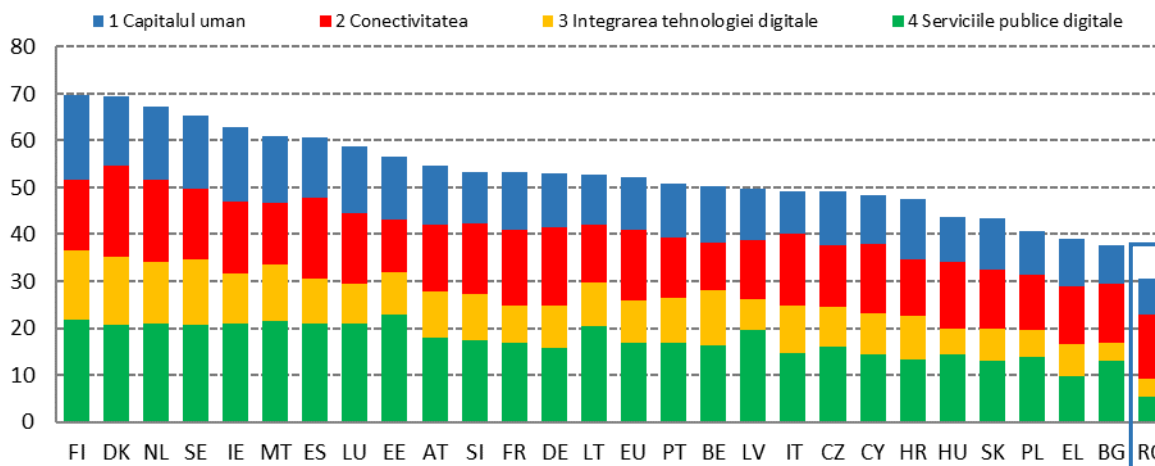
Atingerea obiectivelor deceniului digital depinde de efortul colectiv al tuturor. Fiecare stat membru va contribui la acest obiectiv ambițios pornind dintr-un punct diferit, determinat de resurse, avantaje comparative și alți factori relevanți, cum ar fi dimensiunea populației, nivelul de dezvoltare al economiei și domeniile de specializare. De exemplu, statele membre cu economii dezvoltate sau populații numeroase vor trebui să obțină rezultate bune pentru a permite Europei în ansamblu să atingă obiectivele până în 2030. Liderii din domeniul digital vor trebui să progreseze în continuare pentru a deveni lideri în domeniul digitalizării la nivel mondial, în timp ce toate eforturile de digitalizare ale statelor membre vor fi determinate de nevoile lor economice și societale.

Punctajele DESI și clasamentele din anii anteriori sunt recalulate pentru toate statele membre pentru a reflecta modificările datelor subiacente. Pentru informații suplimentare, a se vedea [site-ul web al DESI](#).

Prezentare generală

DESI 2022	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
	27	30,6	52,3

Clasamentul pentru 2022 al Indicelui economiei și societății digitale (DESI)

România se situează pe locul 27 din cele 27 de state membre ale UE în ediția din 2022 a Indicelui economiei și societății digitale (DESI). Este important de remarcat faptul că creșterea sa anuală relativă este inferioară celei a țărilor similare¹, ceea ce indică faptul că nu este convergentă cu restul statelor membre. Țara a rămas în urmă în ceea ce privește o serie de indicatori ai dimensiunii capitalului uman, cu un nivel foarte scăzut de competențe digitale de bază în comparație cu media UE, dar își menține locurile fruntașe în ceea ce privește proporția femeilor specialiste în domeniul TIC din forța de muncă (locul 2) și în ceea ce privește numărul absolvenților în domeniul TIC (locul 4). O schimbare semnificativă a ritmului de pregătire a României în ceea ce privește competențele digitale este esențială pentru ca UE să atingă obiectivul deceniului digital privind competențele digitale de bază și specialiștii în domeniul TIC. România are rezultate relativ bune în ceea ce privește conectivitatea, aceasta reprezentând dimensiunea pentru care obține cel mai bun punctaj. Proporția utilizării serviciilor de acoperire de bandă largă fixă de cel puțin 100 Mbps (57 %) și prin rețelele fixe de foarte mare capacitate (87 %) depășește media UE. Acest lucru este, de asemenea, important având în vedere obiectivul deceniului digital de acoperire în proporție de 100 % a tuturor gospodăriilor prin rețelele de gigabiți până în 2030. Cu toate acestea, performanțele țării în ceea ce privește integrarea tehnologiilor digitale și a serviciilor publice digitale sunt slabe în comparație cu cele ale celorlalte state membre ale UE. Pondere IMM-urilor care au cel puțin un nivel de bază de intensitate digitală (22 %) și procentajul întreprinderilor care fac schimb electronic de informații (17 %) sunt cele mai scăzute din UE. Nivelul scăzut de digitalizare și progresele relativ lente împiedică economia României să profite pe deplin de oportunitățile oferite de tehnologiile digitale. Această situație este agravată și mai mult de nivelul foarte scăzut al serviciilor publice digitale, atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi.

Continuarea pandemiei de COVID-19 în 2021 și schimbările frecvente de guvern (cinci guverne în ultimii 4 ani) reprezintă o provocare deosebită pentru această țară. Digitalizarea reprezintă în continuare o prioritate pentru actualul guvern aflat la putere începând din 25 noiembrie 2021, alături

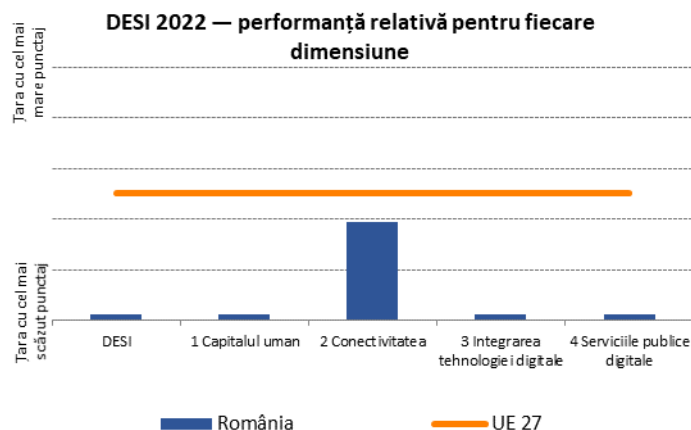
¹ A se vedea punctul 1.3 din capitolele tematice privind DESI 2022.

de simplificarea legislației și crearea unui mediu de reglementare favorabil întreprinderilor. Guvernul conduce transformarea digitală a sectorului public prin politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030 (adoptată la 3 iunie 2021), proiectul emblematic de stabilire a unui cadru pentru serviciile și instrumentele de guvernare electronică. Politica se află la începutul procesului de punere în aplicare.

Cu un sprijin pentru investiții de aproape 6 miliarde EUR (20,5 % marcare digitală), Planul de redresare și reziliență al României include măsuri extrem de semnificative pentru integrarea deplină a digitalizării în toate dimensiunile DESI, și anume competențele digitale, conectivitatea, sprijinul acordat întreprinderilor și serviciile publice digitale. În timp ce majoritatea acestor măsuri (atât reforme, cât și investiții) sunt gestionate de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, alte ministere și entități publice sunt responsabile de punerea în aplicare a măsurilor din domeniul digital conexe. O structură de guvernare flexibilă, care să evite fragmentarea și să asigure o punere în aplicare coerentă și eficientă, ar sprijini într-un mod considerabil eforturile de digitalizare depuse în temeiul planului național de redresare și reziliență.

Odată cu criza refugiaților, care a început după invadarea Ucrainei de către Rusia, operatorii români au pus gratuit la dispoziția ucrainenilor cartele SIM cu apeluri și trafic de date gratuite. Începând din martie 2022, au fost distribuite aproximativ 400 000 de cartele SIM. În plus, operatorii au anunțat o abordare coordonată împreună cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență pentru a direcționa operatorii de telefonie mobilă către punctele de acces pentru imigranți și de a instala puncte de acces WiFi în tabere. Aceste măsuri au fost puse în aplicare înainte de sfârșitul lunii martie și fac în prezent obiectul unei revizuiri. Potrivit ANCOM, au fost încheiate acorduri la nivel de servicii cu ridicata cu omologii ucrainenii din sectorul telecomunicațiilor pentru a nu percepe tarife de roaming.

Având în vedere rolul serviciilor mass-media audiovizuale în modelarea opiniei publice și dreptul publicului de a avea acces la surse actuale fiabile de informații cu privire la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) a adoptat, la 24 februarie 2022, o recomandare adresată furnizorilor de servicii mass-media audiovizuale prin care li se solicită să respecte obligațiile legale de a informa în mod corespunzător publicul. CNA monitorizează rapid modul în care aspectele legate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei se reflectă în transmisiile de știri și în dezbateri, cu scopul de a informa în mod corespunzător publicul prin verificarea informațiilor, evitarea informațiilor confuze și respectarea normelor de etică. În plus, CNA a [recomandat](#) cetățenilor din România, prin intermediul unui spot informativ difuzat la televiziune de radiodifuzori sub forma unui anunț de interes public, să își obțină informațiile „exclusiv din surse oficiale” în contextul războiului din Ucraina. La 11 aprilie 2022, CNA a organizat o videoconferință la care a invitat autoritățile de reglementare din domeniul audiovizualului din țările învecinate cu Ucraina. Cu această ocazie, CNA a inițiat un mecanism de cooperare, bazat pe schimbul de bune practici, pentru ca aceste autorități să se informeze reciproc în prealabil cu privire la subiectele manipulării și dezinformării în contextul conflictului din Ucraina și cu privire la măsurile de combatere a dezinformării.

Imediat după începerea activităților ostile în Ucraina, Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) a inițiat un proces standard de monitorizare și identificare a resurselor implicate în atacuri cibernetice și în atacuri cu software-uri rău-intenționate lansate în contextul războiului din Ucraina. DNSC a publicat o listă cu site-uri web și adrese IP legate de dezinformare și de atacuri și actualizează în mod constant această [listă](#). De asemenea, în parteneriat cu DNSC, Bitdefender oferă pentru orice întreprindere, instituție guvernamentală sau cetățean privat din Ucraina - atât timp cât este necesar - consultanță tehnică, informații privind amenințările și tehnologii de securitate cibernetică destinate atât consumatorilor, cât și întreprinderilor. DNSC recomandă punerea în aplicare rapidă și precisă a unor măsuri adecvate pentru protecția site-urilor web și a infrastructurilor cibernetice. A fost publicat un [ghid](#) pe site-ul web al DNSC.

Dimensiunea digitală în cadrul Planului de redresare și reziliență al României (PNRR)

Planul de redresare și reziliență al României are ca obiectiv de a aborda majoritatea deficiențelor din domeniul digital ale țării, contribuind cu 5,97 miliarde EUR² (și anume 20,5 % din alocarea totală a României) la obiectivele digitale. Cea mai importantă contribuție este în cadrul componentei 7 (Transformarea digitală), deși toate componentele includ unele măsuri legate de domeniul digital.

În cadrul componentei 4 (Transport sustenabil), sunt alocate 864 de milioane EUR digitalizării sistemului feroviar și dezvoltării unei infrastructuri rutiere durabile, inclusiv a unor elemente digitale.

Componenta 7 (Transformarea digitală) alocă 1 817 milioane EUR (cea mai mare contribuție pentru o singură componentă) și se axează pe transformarea digitală a sectorului public, securitatea cibernetică și conectivitate. În mod specific, această componentă include reforme precum intrarea în vigoare a Legii privind securitatea rețelelor 5G și adoptarea Strategiei naționale de securitate cibernetică pentru perioada 2021-2026. În cazul celor dintâi, invitația de participare la procedura de ofertare pentru autorizarea operatorilor de telecomunicații de a acorda licențe 5G ar trebui publicată până în iunie 2022. Printre alte reforme esențiale se numără adoptarea Legii privind cloudul guvernamental și interoperabilitatea până în iunie 2022, care va declanșa investiții semnificative în implementare și actualizarea serviciilor conexe, înființarea

² Fiecare plan de redresare și reziliență trebuie să consacre obiectivelor digitale cel puțin 20 % din alocarea totală a planului. În acest scop, planurile au trebuit să precizeze și să justifice în ce proporție contribuie fiecare măsură la îndeplinirea obiectivelor digitale, și anume integral (100 %), parțial (40 %) sau nu are niciun impact (0 %), în conformitate cu anexa VII la Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri ale fiecărei măsuri permite evaluarea măsurii în care planul contribuie la obiectivele digitale și dacă acesta îndeplinește ținta de 20 %.

grupului operativ pentru punerea în aplicare și monitorizarea reformelor și a investițiilor în domeniul digital prevăzute în PNRR, precum și analiza opțiunilor pentru arhitectura cloudului guvernamental. În plus, din această componentă face parte o cerere de „sprijin sub formă de granturi pentru competențele digitale” pentru perfecționarea/recalificarea angajaților din întreprinderi.

În cadrul componentei 8 (Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii), sunt avute în vedere mai multe investiții pentru digitalizarea autorităților din domeniul fiscal și cel al pensiilor.

Componenta 9 (Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare) este, de asemenea, importantă în contextul digitalizării, deoarece alocă 1 064 de milioane EUR pentru a sprijini digitalizarea întreprinderilor și pentru a sprijini un proiect multinațional privind „procesoarele cu consum redus de energie și cipurile semiconductoare”, care urmează să fie pus în aplicare ca proiect important de interes european comun (PIIEC). În plus, PNRR-ul finanțează, în acest context, operaționalizarea unei platforme digitale publice care furnizează întreprinderilor servicii publice legate de intrarea/ieșirea firmelor de pe piață, autorizarea reprezentanțelor străine în România și obținerea de licențe industriale (Investiția 1). O schemă în valoare de 500 de milioane EUR vizează sprijinirea adoptării tehnologiilor/soluțiilor digitale, cum ar fi inteligența artificială, datele, cloud computingul, platformele, tehnologia blockchain și transformarea digitală a procedurilor legate de întreprinderi (investiția I3a).

Instituirea de administrații subnaționale la nivel intermediar (de exemplu, zone rurale funcționale) în cadrul componentei 10 (Fondul local) ar trebui să permită integrarea digitală deplină a serviciilor publice furnizate de unități administrative care fac parte din consorții locale. Integrarea ar duce la îmbunătățirea accesului, în special în zonele mai puțin urbanizate, în care calitatea serviciilor publice existente este uneori inferioară standardelor.

Componenta 14 (Buna guvernare) contribuie la promovarea participării la spațiul public digital. În cadrul reformei 1, personalul organizațiilor societății civile beneficiază anual de formare pentru a-și spori capacitatea și competențele de a participa în mod eficace la procedurile de consultare publică prin intermediul platformei digitale e-consultare.gov.ro. În paralel, investiția 3 vizează crearea unor structuri de parteneriat între administrațiile locale și societatea civilă, inclusiv prin încurajarea digitalizării ONG-urilor.

În cadrul componentei 15 (Educație), un buget de 1 129,5 milioane EUR este alocat reformelor și investițiilor pentru digitalizarea educației. Aceasta include reforme menite să stabilească profilul de competențe digitale al cadrelor didactice și să evalueze competențele digitale în cadrul examenelor școlare, precum și să asigure standarde pentru dotarea școlilor cu echipamente și resurse tehnologice în scopuri educaționale online.